

Ewaluacja wewnętrzna szkoły
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4
im. ks. J.Popiełuszki
w Piotrkowie Trybunalskim
2015 / 2016

Obszar ewaluacji

I - Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności
statutowej szkoły

I.3. Uczniowie są aktywni

Obiekt ewaluacji

Frekwencja uczniów na zajęciach lekcyjnych

Cele i zakres ewaluacji

- zebranie informacji odnośnie frekwencji w szkole
- ustalenie, co można zrobić, żeby poprawić w szkole frekwencję na lekcjach
- opracowanie jednolitego systemu postępowania wobec uczniów opuszczających zajęcia bez usprawiedliwienia

Wymaganie

W szkole analizuje się frekwencję uczniów

Zespół ewaluacyjny

Magdalena Maciaszczyk – nauczyciel przedmiotów zawodowych

Danuta Najmrocka – pedagog szkolny

Edyta Świdorska – nauczyciel języka polskiego

Harmonogram ewaluacji

Termin	Czynności
02.10.2015 r.	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie pytań kluczowych, zakresu ewaluacji;
30.10.2015 r.	<ul style="list-style-type: none"> • zatwierdzenie planu badań przez Dyrektora szkoły
27.11.2015 r.	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie narzędzi badawczych;
31.11.2015.- 31.05.2016.	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzenie badań
1.06. - 17.06.2016 r.	<ul style="list-style-type: none"> • analiza wyników badań
20.06.2016 r.	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie raportu
23.06.2016 r.	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawienie raportu Dyrektorowi szkoły
24.06.2016 r.	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja raportu Radzie Pedagogicznej

Pytania kluczowe

Jaka jest frekwencja poszczególnych klas technikum i zasadniczej szkoły zawodowej na zajęciach szkolnych ?

Jak wygląda frekwencja na pierwszych, środkowych i ostatnich godzinach lekcyjnych?

Jakie czynniki wpływają na uczestnictwo uczniów na zajęciach lekcyjnych?

Opis metod i narzędzi badawczych wykorzystanych przy ewaluacji

ankieta kierowana do uczniów

dane statystyczne wychowawców klas dotyczące absencji uczniów

analiza frekwencji na podstawie dzienników lekcyjnych

Spis treści

Część I

Wyniki badań frekwencji w roku szkolnym 2015/16	4
1. Dlaczego uczniowie wagarują?	4
2. Jak często uczeń opuszcza zajęcia?	5
3. Jak często uczeń opuszcza kilka dni z rzędu?	8
4. Które lekcje opuszcza uczeń?	9
5. Jak często uczeń opuszcza całe dni?	10
6. Które lekcje opuszcza uczeń?	11
7. Skąd rodzice wiedzą o nieobecnościach dzieci?	12
8. Jak rodzice reagują na nieobecności dzieci?	12
9. Jak reagują nauczyciele na nieobecności uczniów?	13
10. Copowinno się zmienić, aby uczniowie przestali opuszczać zajęcia lekcyjne?	13
11. Jaka była frekwencja w roku szkolnym 2015/2016?	14
11.1. Klasy technikum	14
11.2. Klasy zasadniczej szkoły zawodowej	15
11.3. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4	15

Część II

Zestawienie wyników badań z lat 2012-2016	16
1. Frekwencja w klasach technikum w latach 2012 – 2016	16
2. Frekwencja w klasach zsz w latach 2012 – 2016	17
3. Frekwencja w szkole w latach 2012 – 16	17

Część III

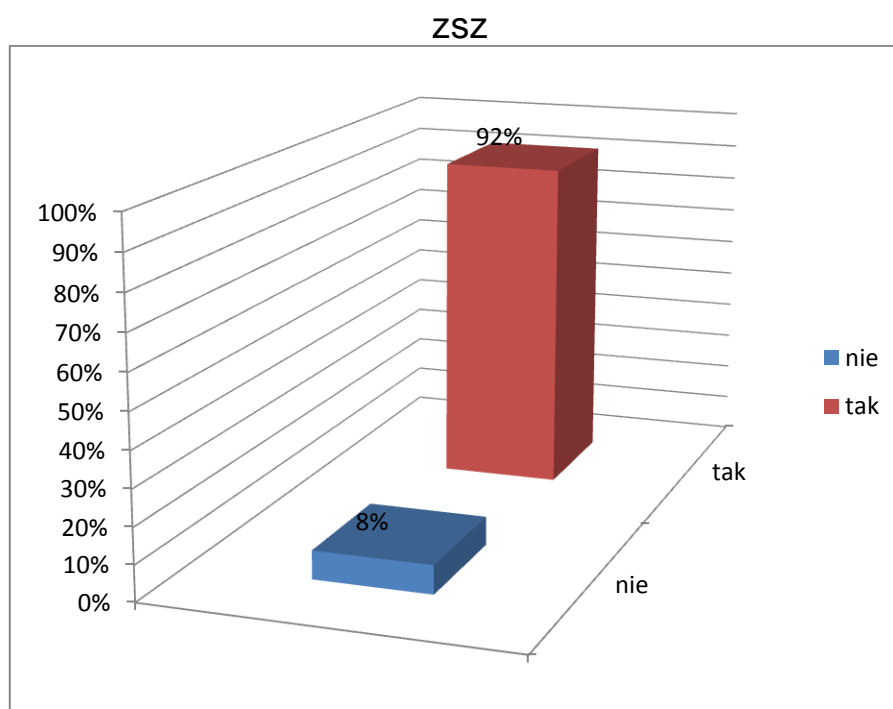
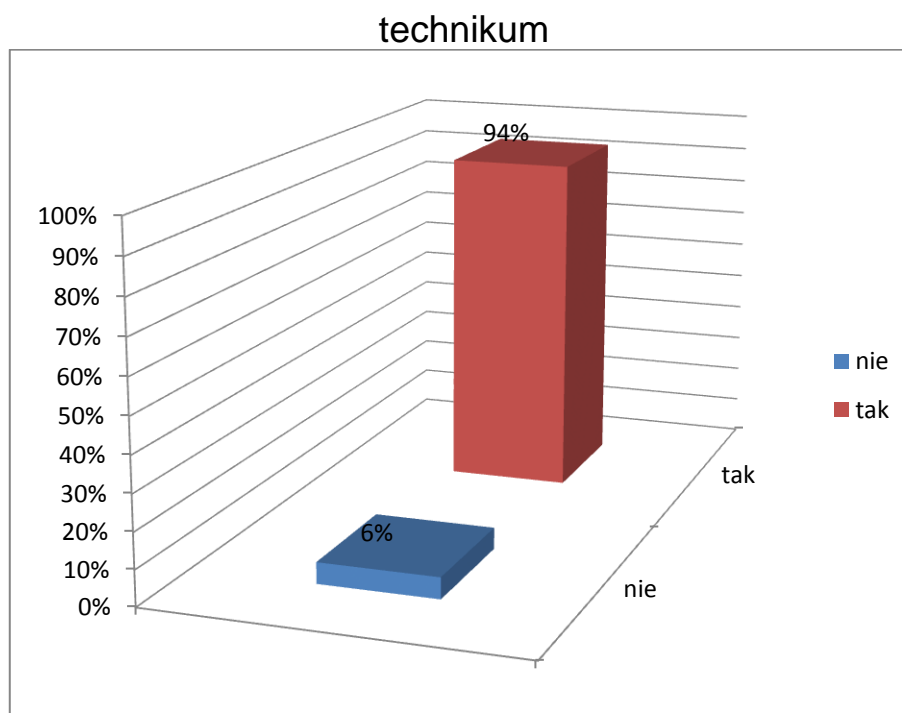
Wnioski	19
Załącznik (ankieta dla uczniów)	21

Część I

Wyniki badań frekwencji w roku szkolnym 2015/16

W celu zbadania przyczyn problemu nieobecności uczniów w szkole, przeprowadzono anonimową ankietę wśród 206 uczniów, w tym 100 uczniów technikum (klasy: 1 tfg, 2 tf, 3 tg, 3 tf, 4 tfs, 4 tg) oraz 106 uczniów zasadniczej szkoły zawodowej (1 f, 2 k, 2 m, 2f/m, 3 f/k, 3 f).

1. Czy uczniowie opuszczają zajęcia?

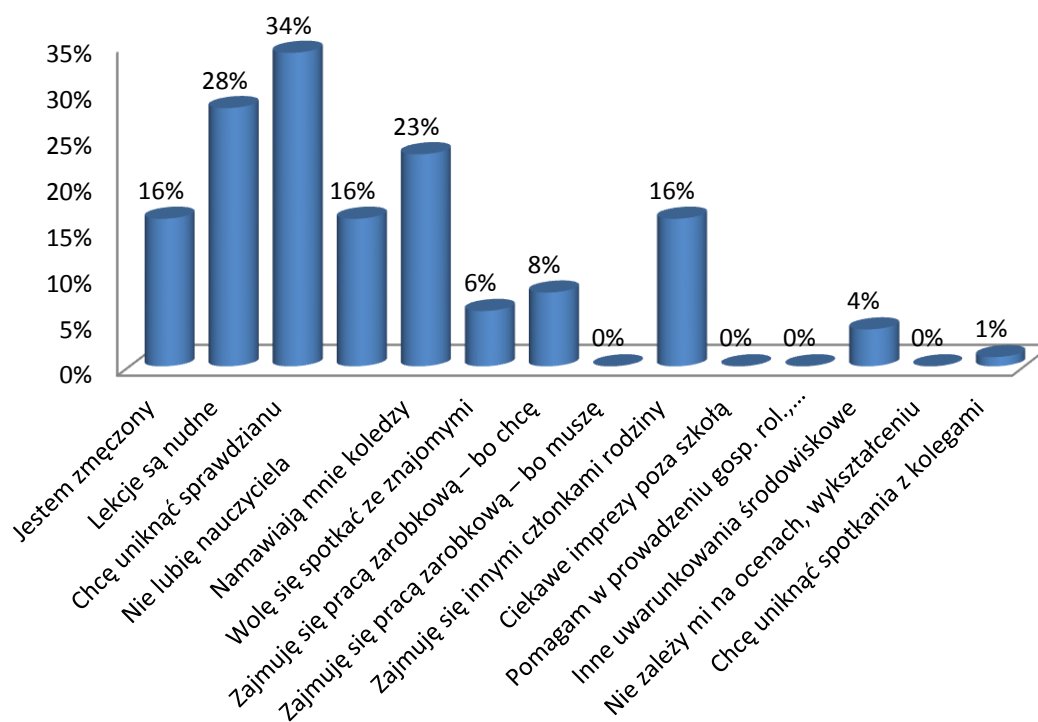

2. Dlaczego uczniowie wagarują?

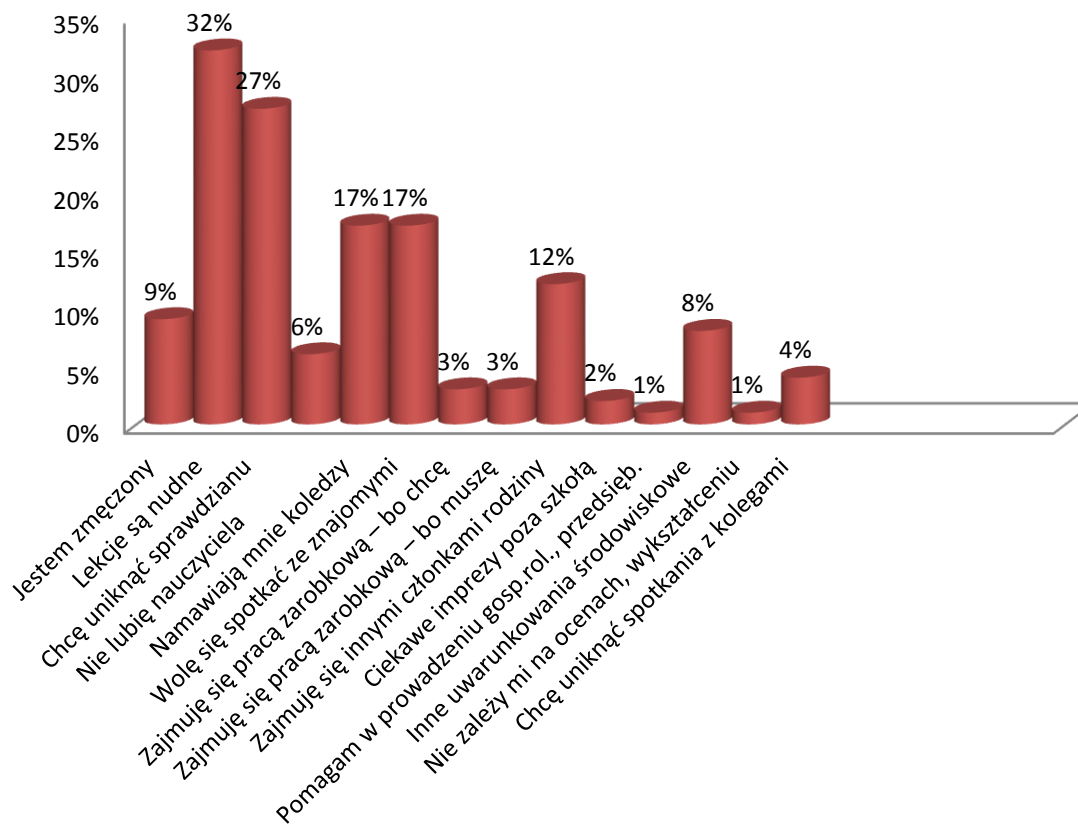
Jednym z fundamentalnych pytań kwestionariusza było pytanie o genezę zjawiska, czyli dlaczego uczniowie wagarują.

		technikum	ZSZ
1.	Jestem zmęczony	16%	9%
2.	Lekcje są nudne	28%	32%
3.	Chcę uniknąć sprawdzianu	34%	27%
4.	Nie lubię nauczyciela	16%	6%
5.	Namawiają mnie koledzy	23%	17%
6.	Wolę się spotkać ze znajomymi	6%	17%
7.	Zajmuję się pracą zarobkową – bo chcę	8%	3%
8.	Zajmuję się pracą zarobkową – bo muszę	0%	3%
9.	Zajmuję się innymi członkami rodziny	16%	12%
10.	Ciekawe imprezy poza szkołą	0%	2%
11.	Pomagam w prowadzeniu gospodarstwa rolnego, przedsiębiorstwa	0%	1%
12.	Inne uwarunkowania środowiskowe takie jak: - nadużywanie alkoholu, - sytuacja rodzinna, - dojazd, - braki w odzieży,	4%	8%
13.	Nie zależy mi na ocenach, wykształceniu	0%	1%
14.	Chcę uniknąć spotkania z kolegami	1%	4%

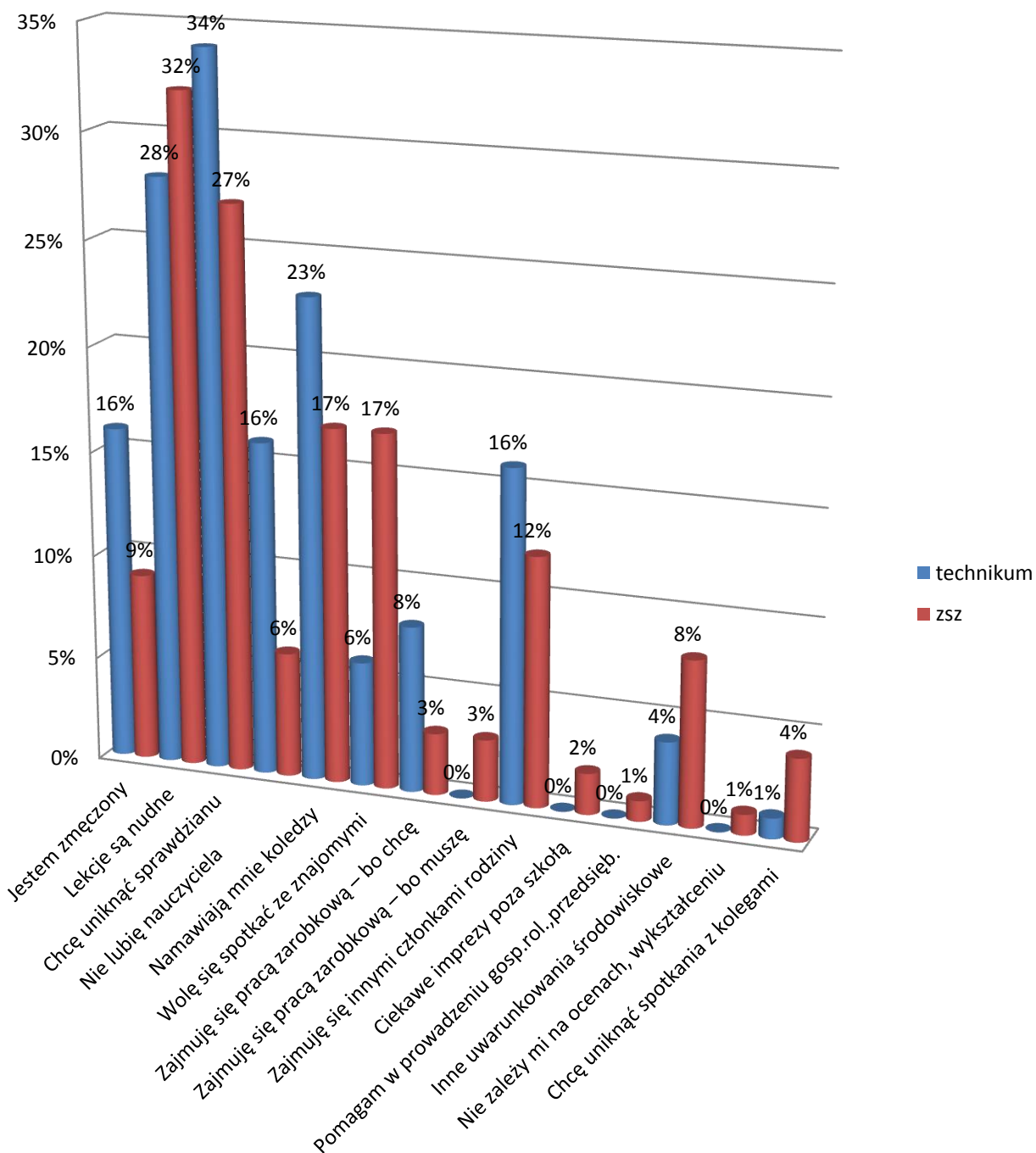
Dlaczego uczniowie technikum opuszczają zajęcia?

Dlaczego uczniowie zsz opuszczają zajęcia?

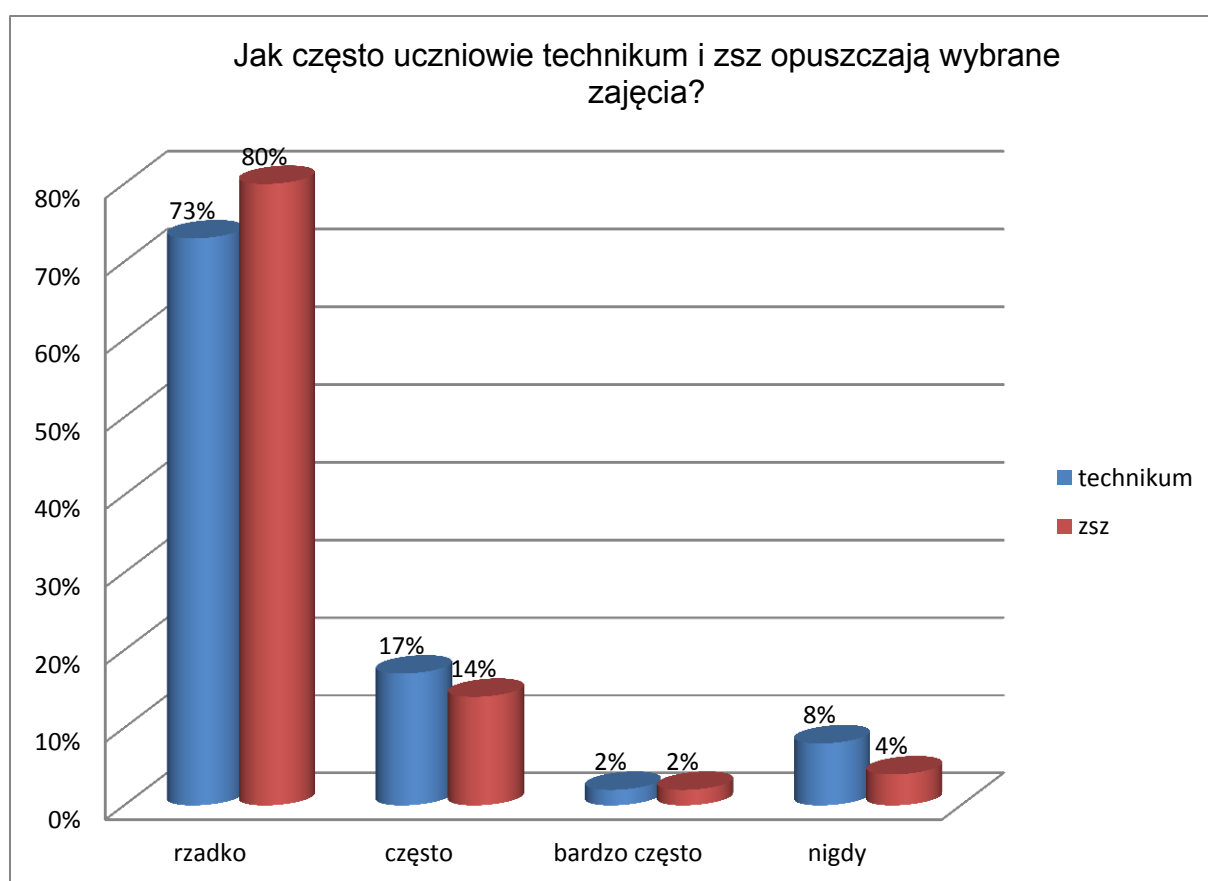

Dlaczego uczniowie technikum i zsz opuszczają zajęcia?

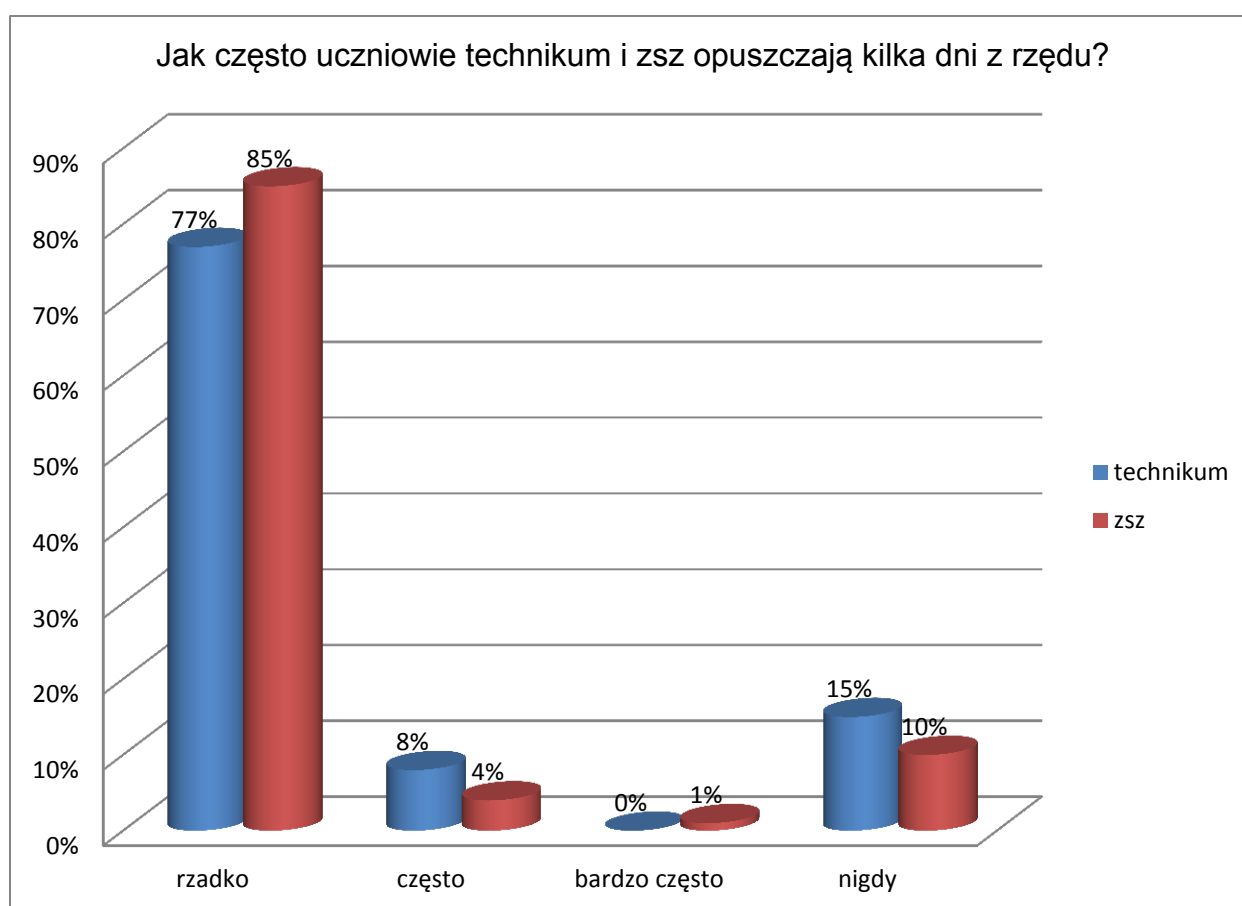
3. Jak często uczeń opuszcza wybrane zajęcia?

	technikum	zsz
rzadko	73%	80%
często	17%	14%
bardzo często	2%	2%
nigdy	8%	4%

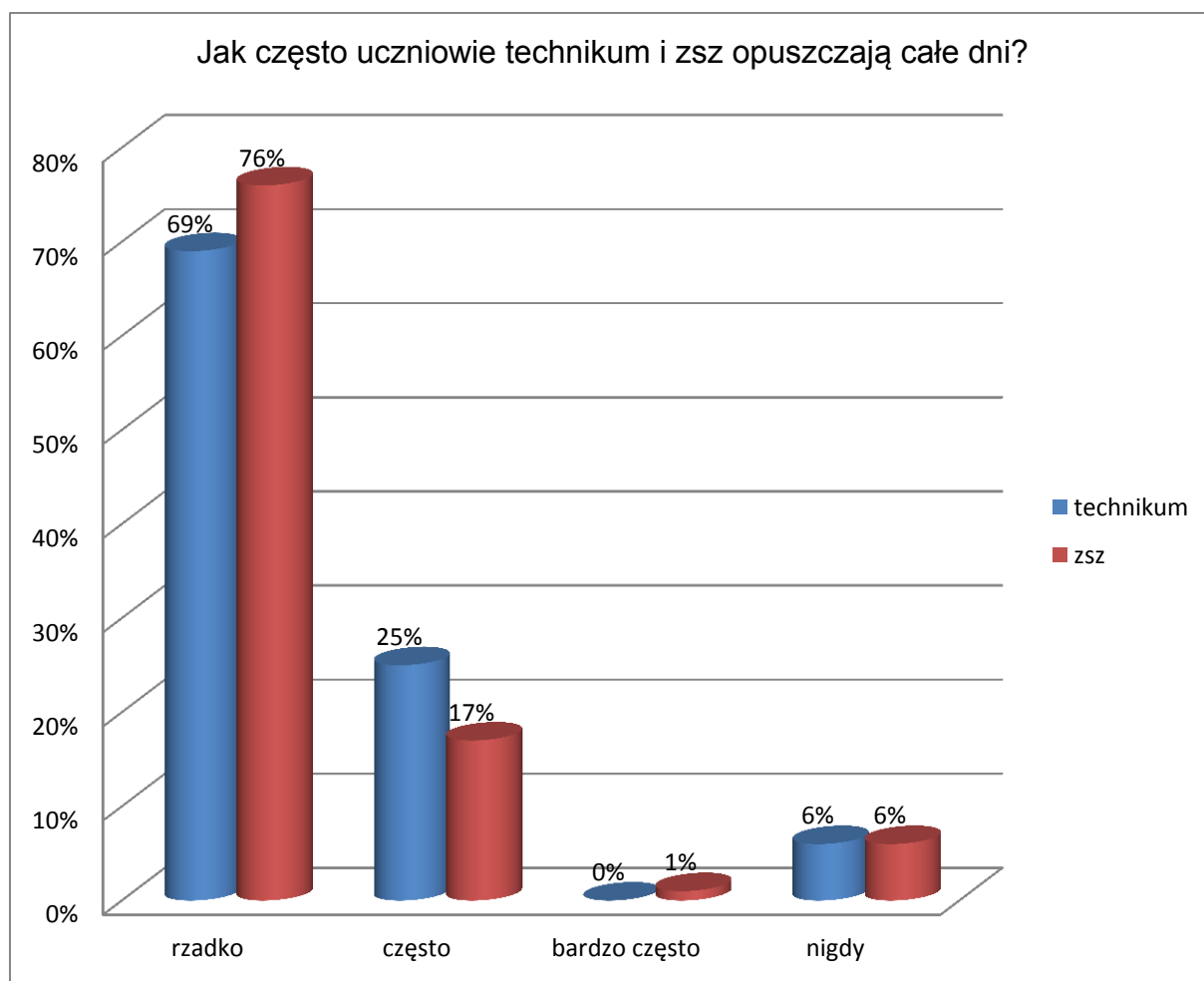
4. Jak często uczeń opuszcza kilka dni z rzędu?

	technikum	zsz
rzadko	77%	85%
często	8%	4%
bardzo często	0%	1%
nigdy	15%	10%

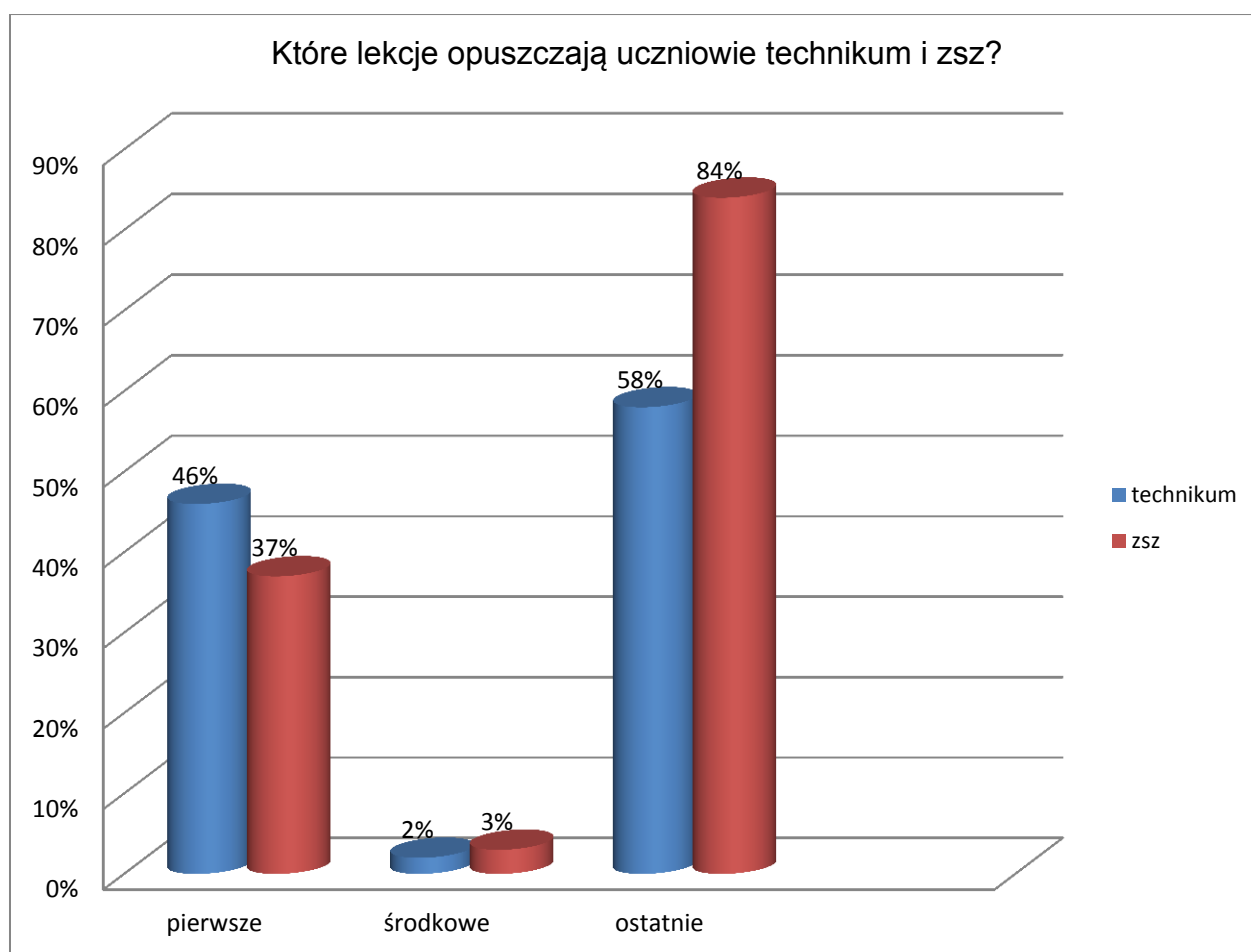
5. Jak często uczeń opuszcza całe dni?

	technikum	zsz
rzadko	69%	76%
często	25%	17%
bardzo często	0%	1%
nigdy	6%	6%

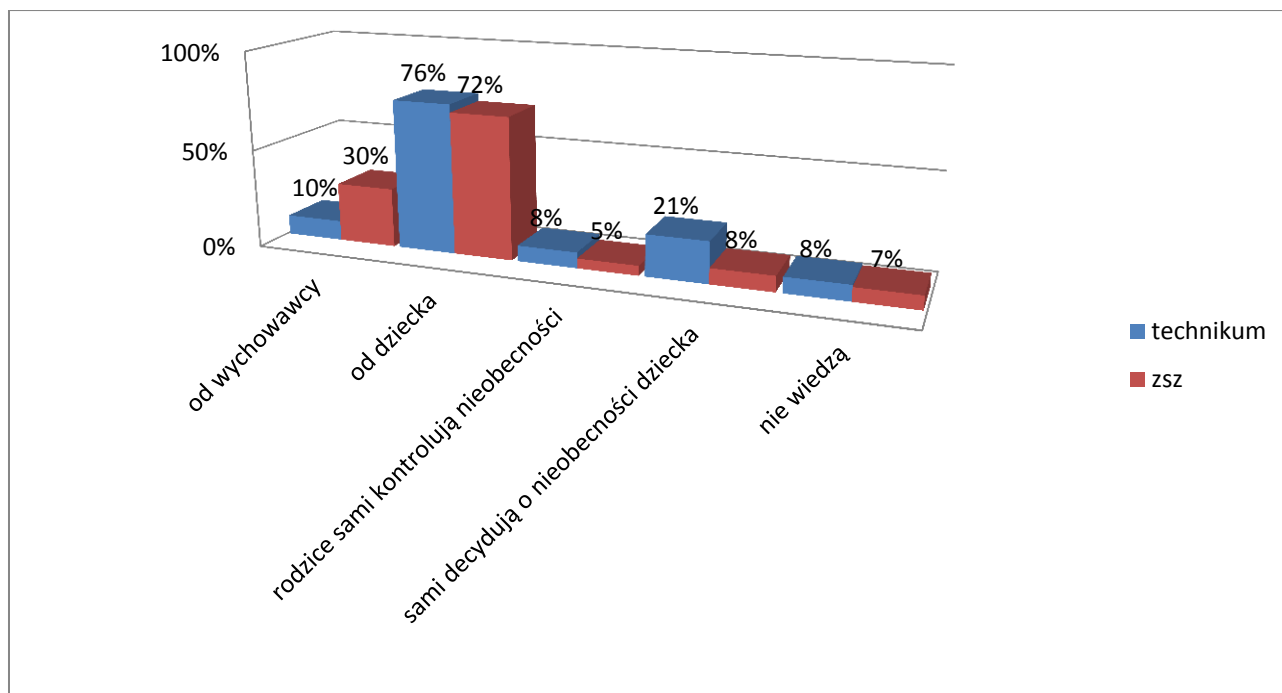

6. Które lekcje opuszcza uczeń?

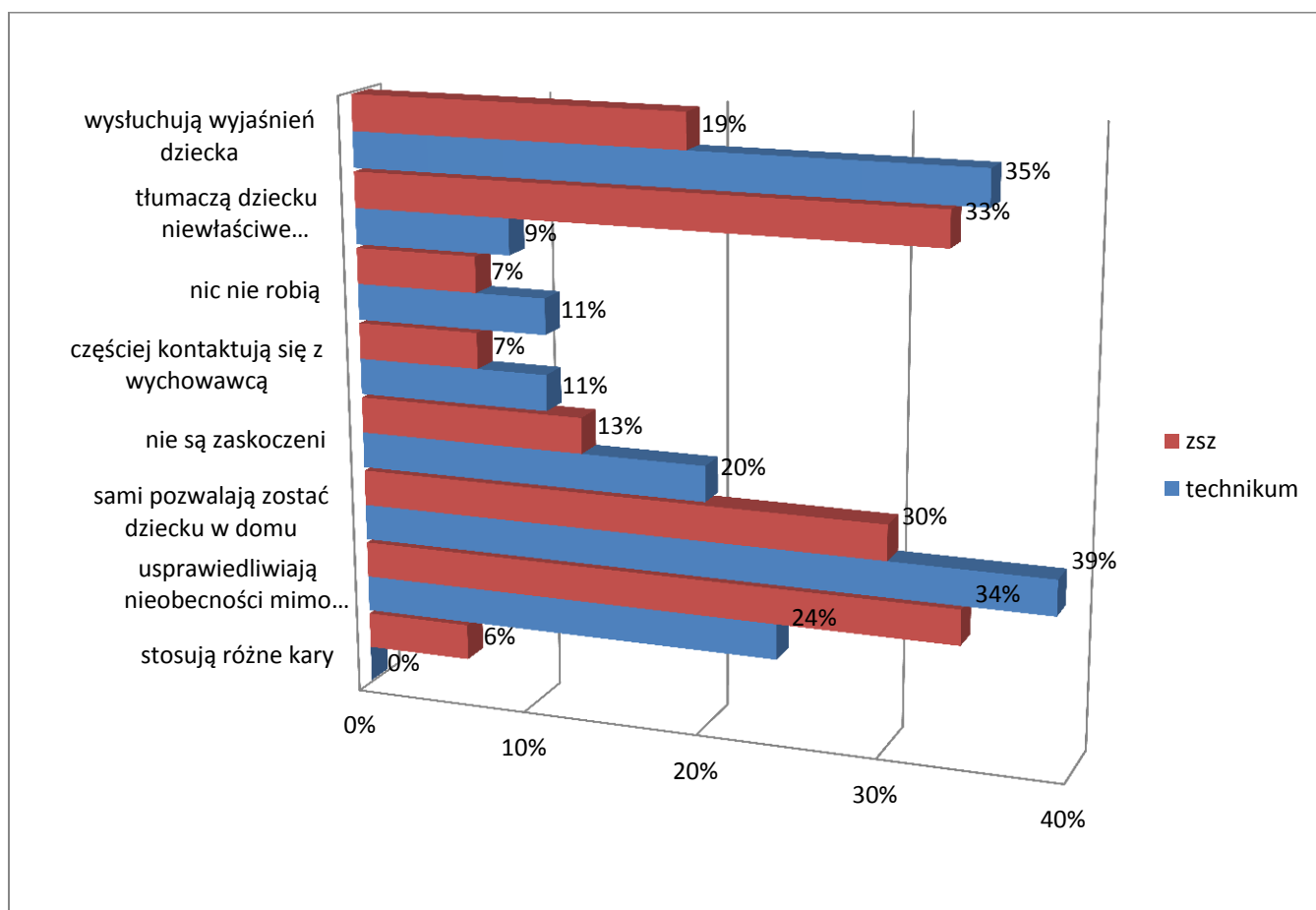
	technikum	zsz
pierwsze	46%	37%
środkowe	2%	3%
ostatnie	58%	84%

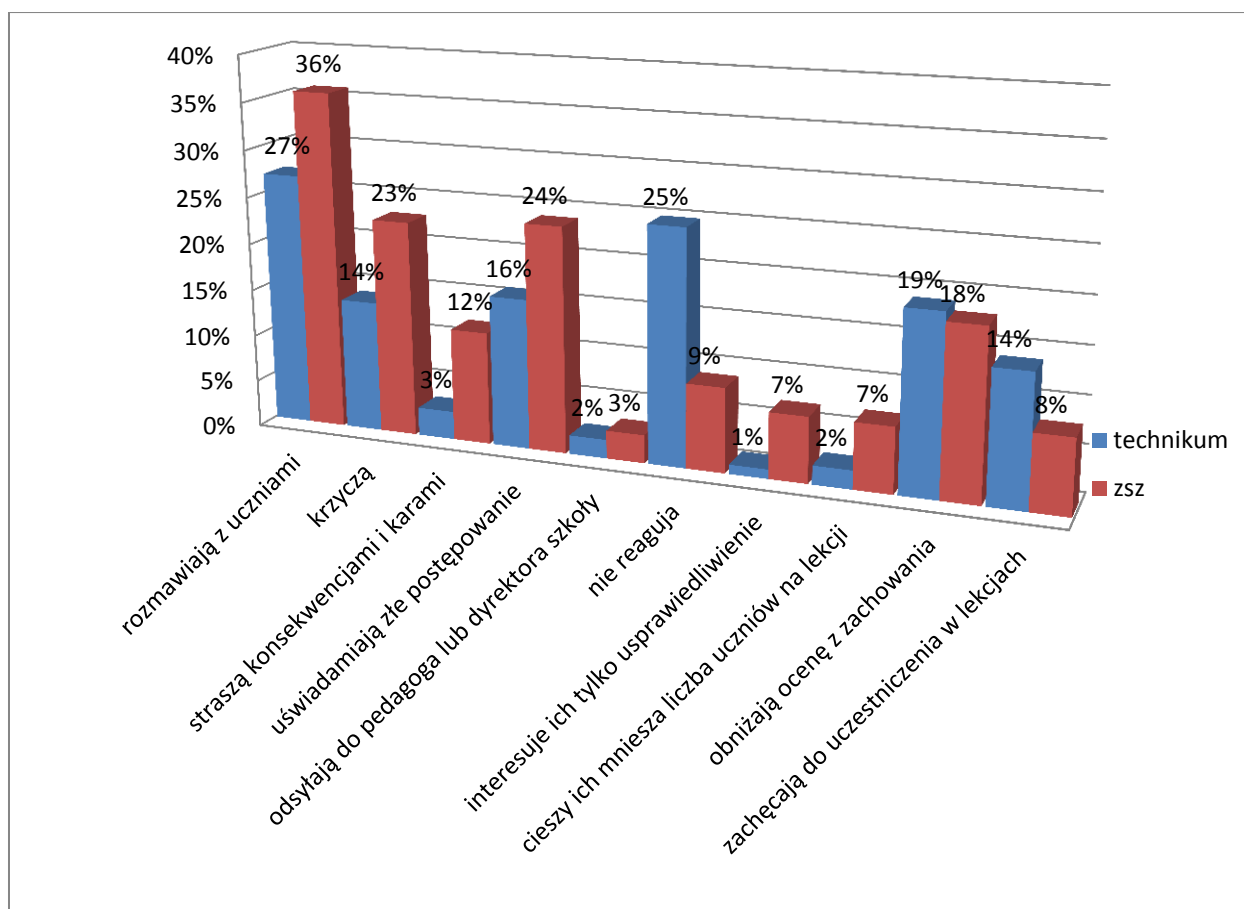
7. Skąd rodzice uczniów wiedzą o opuszczaniu lekcji?

8. Jak rodzice reagują na nieobecności dziecka w szkole?

9. Jak nauczyciele reagują na nieobecności ucznia?

10. Co, według uczniów, powinno się zmienić, aby przestali opuszczać zajęcia lekcyjne?

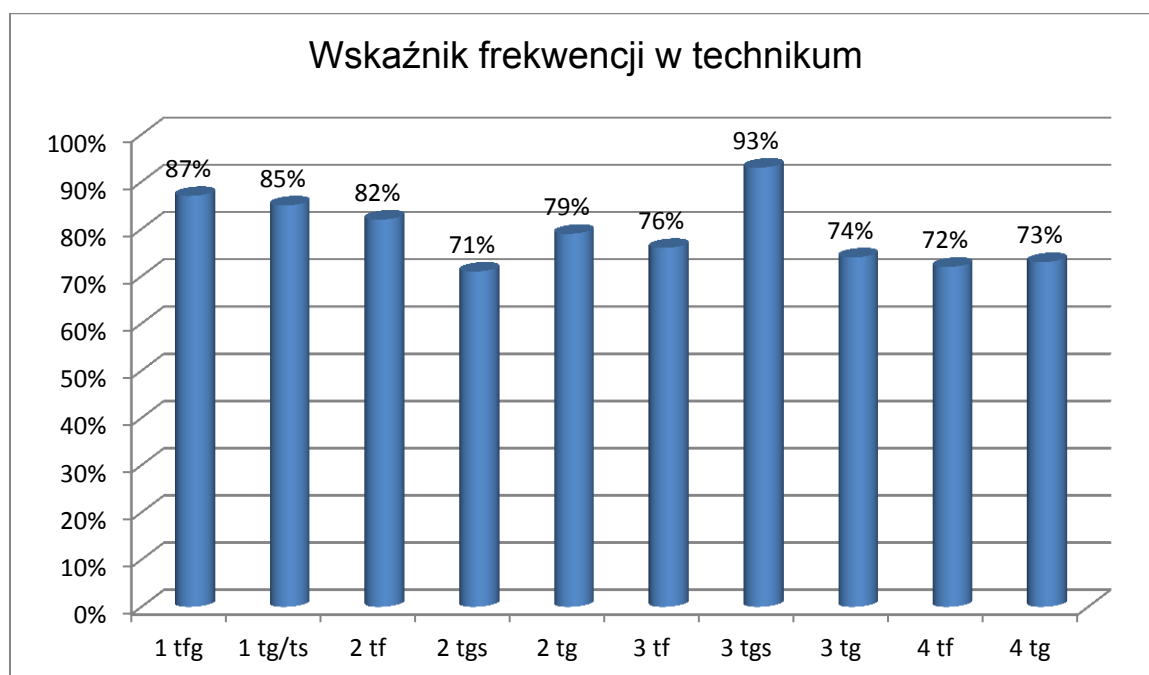
technikum	ZSZ
zmiana planu lekcji; krótsze lekcje; lekcje od godz. 9.00; miłsi nauczyciele; nowi nauczyciele; mniej lekcji; lekcje do godz. 14.00; zadawać mniej prac domowych; nie odpytywać na lekcjach; ciekawsze lekcje; więcej wolnych dni; kraty w oknach	mniej kartkówek i sprawdzianów; mniej lekcji; krótsze przerwy; ciekawsze zajęcia; więcej wycieczek; więcej filmów na lekcjach; bardziej wyrozumiali nauczyciele; ciekawsze tematy; lepiej rozplanować zajęcia; skrócone lekcje; lekcje po 15 min.; lekcje multimedialne; zmienić ogrzewanie; lepsze jedzenie; inni wychowawcy;

11. Jaka była frekwencja w roku szkolnym 2015/2016?

11.1. Klasy technikum

Lp.	Klasa	Wskaźnik frekwencji (%)
1.	1 tg	85%
2.	1 tfg	87%
3.	2 tf	82%
4.	2 tgs	71%
5.	2 tg	79%
6.	3 tf	76%
7.	3 tgs	93%
8.	3 tg	74%
9.	4 tf	72%
10.	4 tg	73%

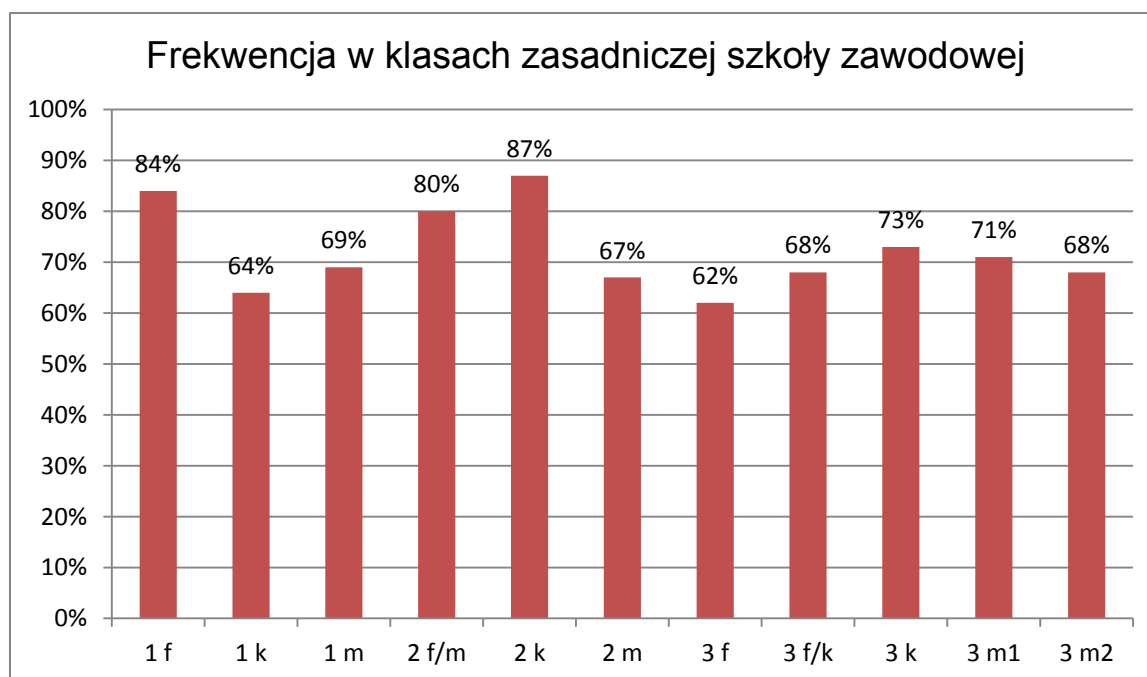
Średnia frekwencja w klasach technikum to 80%.

11.2. Klasy zasadniczej szkoły zawodowej

Lp.	Klasa	Wskaźnik frekwencji (%)
1.	1 f	84%
2.	1 k	64%
3.	1 m	69%
4.	2 f/m	80%
5.	2 k	87%
6.	2 m	67%
7.	3 f/k	68%
8.	3 f	62%
9.	3 k	73%
10.	3 m ₁	71%
11.	3 m ₂	68%

Średnia frekwencja w klasach zasadniczej szkoły zawodowej to 72%.

11.3. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4

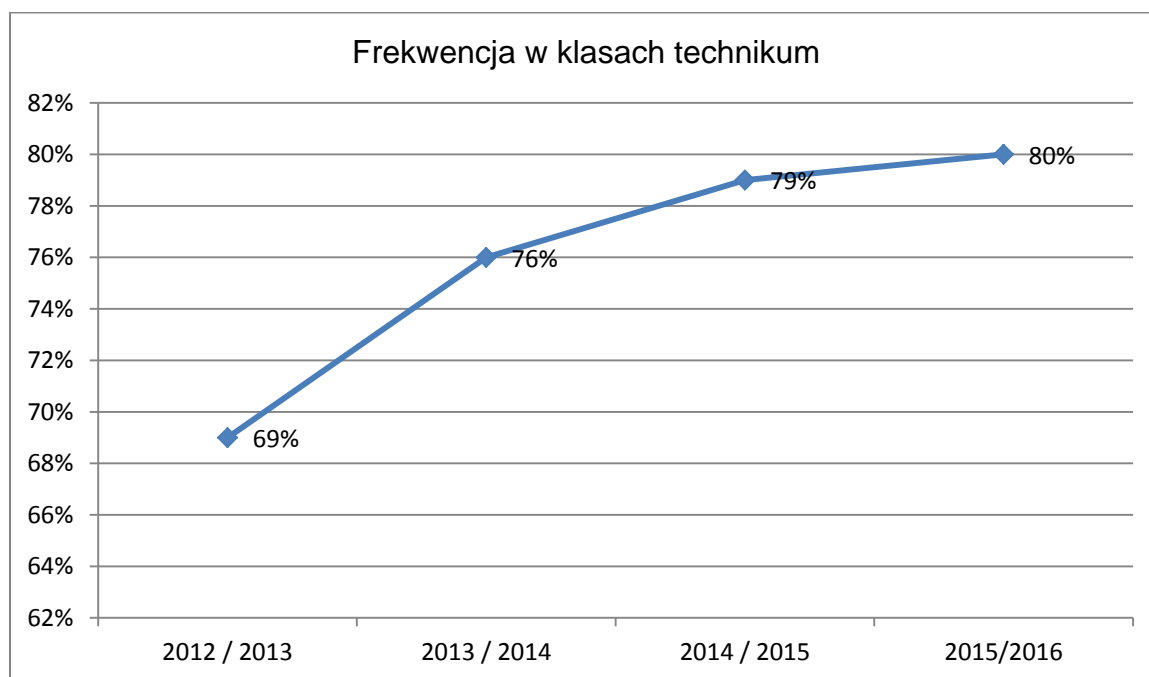
Średnia frekwencja w ZSP 4 wyniosła 76%.

Część II

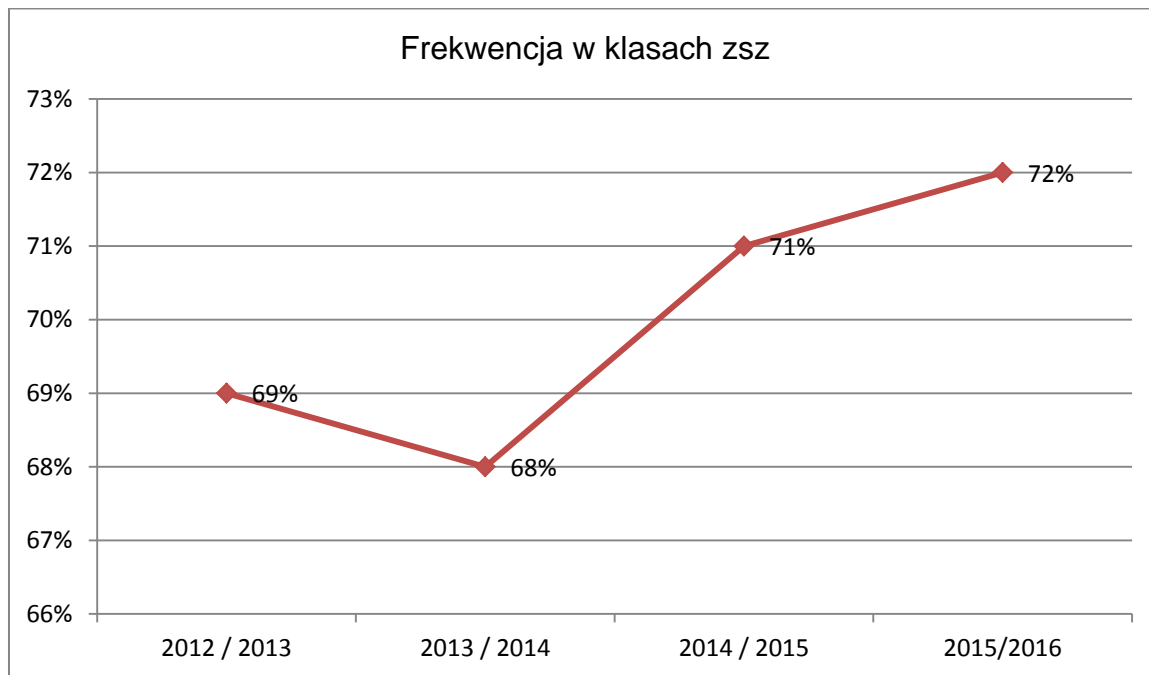
Zestawienie wyników badań z lat 2012-2016

typ szkoły	rok szkolny			
	2012 / 2013	2013 / 2014	2014 / 2015	2015/2016
klasy zsz	69%	68%	71%	72%
klasy technikum	69%	76%	79%	80%
ZSP 4	69%	72%	75%	76%

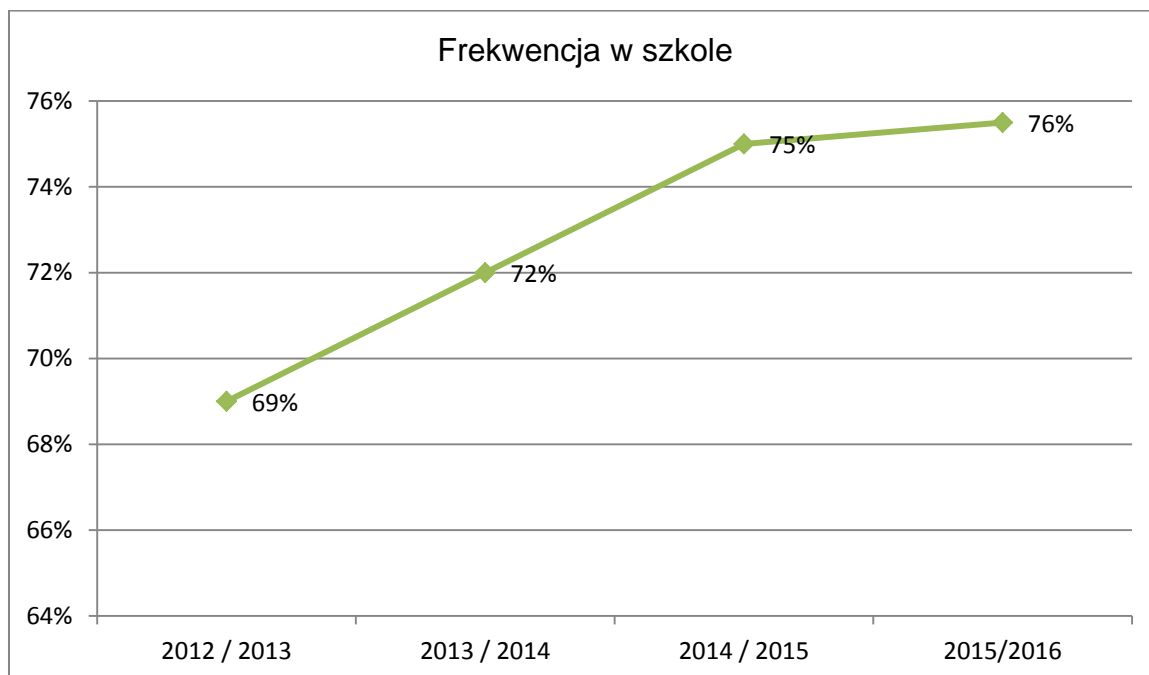
1. Frekwencja w klasach technikum w latach 2012 – 2016

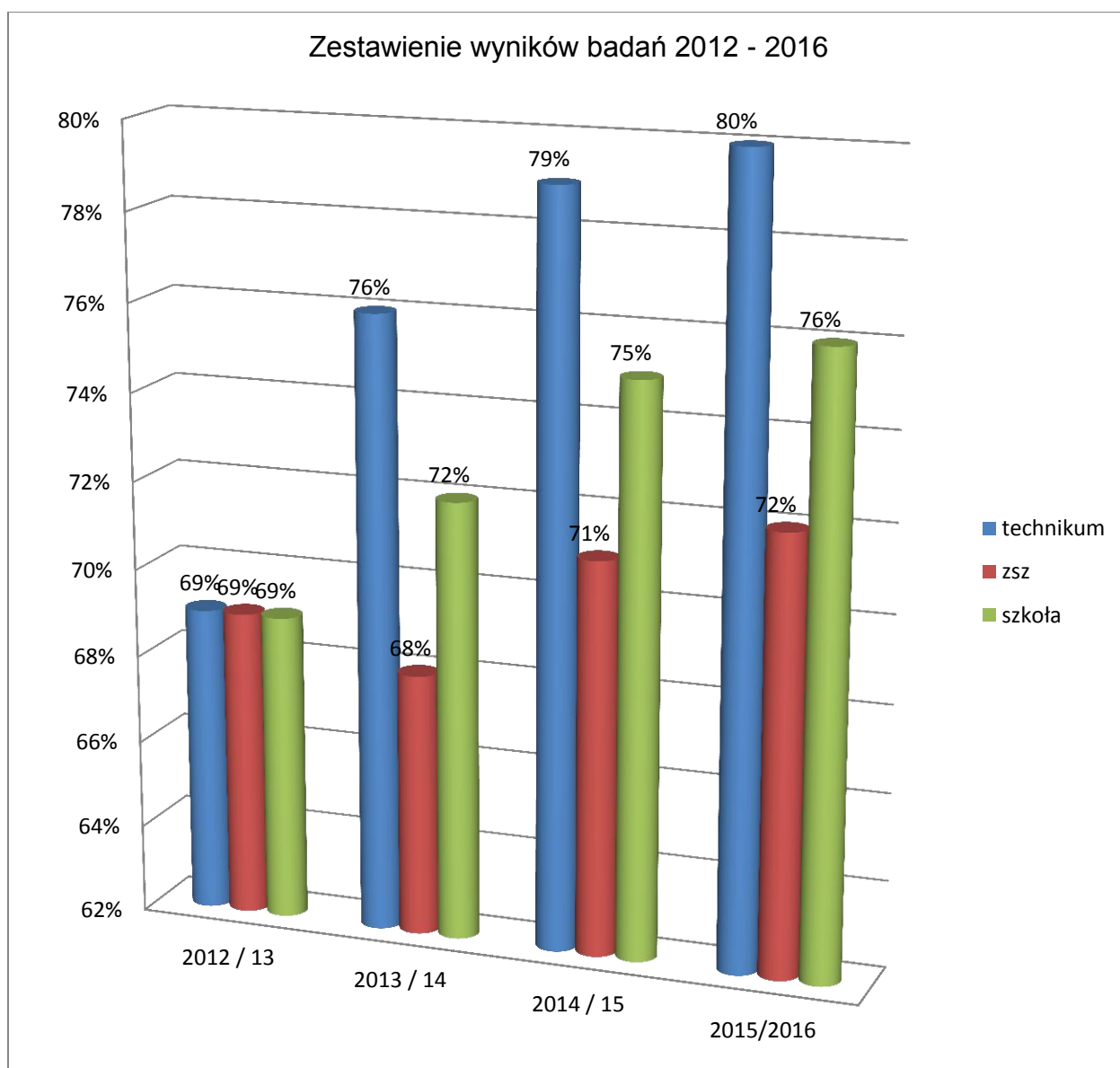

2. Frekwencja w klasach zasadniczej szkoły zawodowej w latach 2012 – 2016

3. Frekwencja w szkole w latach 2012 – 2016

CZĘŚĆ III

Wnioski

Przeprowadzone w roku szkolnym 2015/16 badania ankietowe dotyczące frekwencji ujawniły, że tylko nieliczna grupa uczniów w ogóle nie wagaruje (6% w technikum i 8% w zsz). Większość (ponad 90% w obu typach szkoły) przyznała się do tego, że choć rzadko, ale opuszcza zajęcia szkolne.

Przed wszystkim uczniowie uciekają z ostatnich lekcji (58% w technikum i 84% w zsz). Na pierwsze zajęcia nie przychodzi około połowa ankietowanych w technikum (46%), a w zsz -37%. Niewielka liczba uczniów przyznała się do ucieczek ze środkowych lekcji (2% i 3%).

Jako powód wagarów uczniowie najczęściej podawali: zmęczenie, nudne lekcje, chęć uniknięcia sprawdzianu lub namowy kolegów.

Średnia frekwencja w szkole wyniosła 76% (w technikum 80%, w zsz 72%). Najlepszy wynik osiągnęły klasy: 3 tg/ts (93%) i 2 k (87%), najniższy natomiast – 2 tgs (71%) i 3 f (62%).

Analiza wyników badań przeprowadzonych na przestrzeni 4 lat wykazała, że frekwencja uczniów na zajęciach wzrosła: w klasach technikum o 11%, w zsz – o 3 %, a w całej szkole o 7 %. W ostatnim roku szkolnym (w obu typach szkoły) – o 1%.

Na poprawę sytuacji wpłynęły podejmowane w szkole działania przeciwdziałające zjawisku wagarów, m.in.:

- przestrzeganie procedury zwalniania uczniów oraz usprawiedliwiania nieobecności,
- systematyczne podliczanie nieobecności każdego ucznia co miesiąc,
- monitorowanie na bieżąco nieobecności uczniów,
- dyżury nauczycieli przy wyjściach ze szkoły,
- informowanie rodziców o nieobecnościach uczniów na zebraniach,
- kontakt telefoniczny i SMS-owy wychowawców z rodzicami,
- indywidualne rozmowy pedagoga szkoły z uczniami wagarującymi.

Wyniki ankiet ujawniły jednak, że w bieżącym roku szkolnym uczniowie częściej opuszczają ostatnie lekcje niż w latach ubiegłych (to zjawisko nasiliło się zwłaszcza w klasach zsz). W związku z tym należy podjąć dodatkowe działania, które powstrzymałyby takie zachowania. Pozytywny natomiast jest fakt, że poprawiła się frekwencja na pierwszych godzinach lekcyjnych (o 10% w klasach technikum, o 5% - zsz).

Rezultaty ewaluacji wewnętrznej:

- Rodzice wiedzą, że dziecko opuszcza lekcje, często sami decydują o jego nieobecności w szkole;
- Na ogół to uczniowie osobiście informują rodziców o absencji;
- Nauczyciele rozmawiają z uczniem, aby poznać powód nieobecności, uświadamia go co do konsekwencji opuszczania zajęć;
- Uczniowie opuszczają najczęściej pierwsze lub ostatnie lekcje;
- Wagarują przeważnie sami;
- Jako powód opuszczania zajęć uczniowie podają, że lekcje są nudne i opuszczając je, nic nie tracą;
- Przez opuszczenie jakiejś lekcji unikają, np. testu lub sprawdzianu lub chcą odpocząć od nadmiaru obowiązków (jako powód absencji podają zmęczenie);
- Rodzice, pomimo niezadowolenia, usprawiedliwiają nieobecności;
- Rodzice nie wyciągają wobec własnych dzieci konsekwencji za wagarowanie.

Wnioski do dalszej pracy:

- Przekonać rodziców, by nie usprawiedliwiali nieobecności swoich dzieci po fakcie wagarów. Uświadomić rodzicom, że to utrwała w uczniach niewłaściwe sposoby zachowania;
- Wpływać na rodziców, by byli konsekwentni w stosowaniu systemu kar i nagród w odniesieniu do spełniania obowiązków szkolnych przez swoje dzieci;
- Uświadomić rodzicom, w jaki sposób uczniowie spędzają czas na wagarach, gdyż z ankiet wynika, że nie zawsze zostają w domu;
- Przypominać uczniom i rodzicom procedury dotyczące nieobecności na lekcjach;
- Stosować w szkole bardziej restrykcyjną weryfikację usprawiedliwień;
- Przestrzegać założeń statutu dotyczących liczby sprawdzianów i testów np. w tygodniu;
- Zwiększyć atrakcyjność lekcji;
- Nie obciążać uczniów nadmierną liczbą zadawanych prac i zadań domowych.

Załącznik

ANKIETA DLA UCZNIÓW

Ankieta jest anonimowa. Nie ma tu ani złych, ani dobrych odpowiedzi! Bardzo interesują nas Twoje osobiste doświadczenia i opinie, dlatego prosimy Cię o szczerą. Dziękujemy za współpracę

Klasa (podkreśl właściwe) : I ZSZ, II ZSZ, III ZSZ, IT, IIT, IIIT, IVT

1. Czy zdarza Ci się opuszczać zajęcia szkolne? TAK NIE
(podkreśl wybraną odpowiedź)

2. W jaki sposób opuszczasz zajęcia? (podkreśl wybrane odpowiedzi)

• Opuszczam wybrane lekcje :	rzadko	często	bardzo często
• Opuszczam całe dni:	rzadko	często	bardzo często
• Opuszczam kilka dni z rzędu:	rzadko	często	bardzo często

3. Jeśli opuszczasz pojedyncze lekcje, to jakie to są? (zaznacz lekcje opuszczane przez Ciebie najczęściej):

- Pierwsze
- Środkowe
- Ostatnie
- Wybrane przedmioty, jakie ?.....

4. Z kim najczęściej opuszczasz lekcje? (podkreśl wybraną odpowiedź):

- Sam
- Z kolegami/koleżankami z klasy
- Z kolegami/koleżankami ze szkoły
- Z kolegami/ koleżankami spoza szkoły
- Inne osoby (jakie?)

5. Dlaczego opuszczasz zajęcia? (możesz zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

Opuszczam bo:

- Uważam lekcje za nudne i opuszczając je nic nie tracę,
- Namawiają mnie koledzy/ koleżanki, którym nie potrafię odmówić,
- Chcę uniknąć np. sprawdzianu, odpowiadania, oceny niedostatecznej lub kary ze strony nauczyciela,
- Zajmuję się opieką nad innymi członkami rodziny (np. rodzeństwem, dziadkami, rodzicami),
- Zajmuję się pracą zarobkową: - bo muszę,
- bo chcę,
- bo pomagam w gospodarstwie/przedsiębiorstwie rodziców /dziadków,
- nie zawsze mam pieniądze na dojazd,
- bo czuję, że nie jestem odpowiednio ubrany,
- Nie chodzę z powodu sytuacji rodzinnej: - kłótnia w domu,
- alkoholizm rodzica,
- jestem bity/ krzywdzony,
- inne (jakie?).....
- Nie zależy mi na ocenach i na wykształceniu,
- Wyrażam w ten sposób swój bunt przeciwko atmosferze i zasadom panującym w szkole,
- W tym czasie wolę spotykać się ze znajomymi lub załatwiać własne sprawy,
- Jestem zmęczony i chcę sobie odpocząć (czym zmęczony ?.....)

- Chcę uniknąć przebywania z kolegami z klasy, z którymi źle się czuję,
- Jest jakaś ciekawa impreza poza szkołą (np. koncert, film, wystawa itp.),
- Nie lubię nauczyciela/nauczycieli prowadzących lekcje, które opuszczam,
- Inne powody (jakie?)

6. Skąd rodzice wiedzą, że opuszczasz lekcje? (możesz zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

- Od wychowawcy (po ilu opuszczonych godzinach im to zgłasza ?.....)
- Ode mnie
- Od moich kolegów / koleżanek
- Od rodziców moich kolegów/koleżanek
- Rodzice sami kontrolują mój pobyt w szkole
- Rodzice sami decydują o mojej nieobecności
- Nie wiedzą
- Inne

7. Jak rodzice reagują na Twoje nieobecności? (możesz zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

- W ogóle nie wiedzą o tym fakcie, ukrywam to przed nimi
- Stosują różne kary (jakie?.....)
- Mimo niezadowolenia, usprawiedliwiają moje nieobecności
- Pozwalają mi zostawać w domu od czasu do czasu
- Nie są zaskoczeni, ponieważ sami zadecydowali o mojej nieobecności w szkole
- Częściej mnie kontrolują i kontaktują się z wychowawcą
- Nic nie robią
- Tłumaczą mi niewłaściwe postępowanie
- Starają się wysłuchać, co mam do powiedzenia na ten temat
- Inne

8. Jak nauczyciele reagują na opuszczanie przez Ciebie lekcji? (możesz zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

- Próbują ze mną rozmawiać, aby rozpoznać zasadniczy powód nieobecności
- Krzyczą i mszczą się na mnie
- Straszą różnymi konsekwencjami i karami, które nie są realizowane (np. wyrzuceniem z klasy)
- Prowadzą rozmowy mające na celu uświadomienie mi, że źle postępuję
- Odsyłają mnie do pedagoga lub dyrektora
- Nie reagują
- Interesują się tylko tym, skąd wezmę usprawiedliwienie
- Cieszą się z mniejszej liczby uczniów na lekcji
- Obniżają mi ocenę z zachowania
- Próbują mnie zachęcić do uczestnictwa w lekcjach
- Podejmują różne inicjatywy, aby szkoła stała się dla mnie i innych opuszczających lekcje bardziej atrakcyjna
- Inne

9. Co w Twojej klasie/szkole powinno się zmienić, abyś przestał opuszczać zajęcia lekcyjne?

.....
